

**COALITIEAKKOORD
ACTIEPROGRAMMA WESTLAND
2022 – 2026**

AAN DE SLAG. VOOR WESTLAND.

1. Inleiding

Voor u ligt het coalitieprogramma van Westland Verstandig, Gemeentebelang Westland (GBW) en de Westlandse VVD voor de raadsperiode van 2022 - 2026.

De drie partijen willen een slagkrachtig en besluitvaardig bestuur dat na het aantreden gelijk aan de slag gaat met Westlandse vraagstukken. Dat is nodig, gezien de urgentie bij de opgaven die spelen in Westland. In deze in vele opzichten ingewikkelde tijden moet de gemeente zich het belang van haar inwoners en ondernemers zichtbaar en merkbaar aantrekken. Het bestuur moet daarom snel, kordaat en effectief richting inwoners en ondernemers optreden. Daarbij staat de mens centraal. De titel van het coalitieprogramma is 'AAN DE SLAG. VOOR WESTLAND.'.

2. Enkele vooropmerkingen

- a. Wij presenteren ons ambitieuze programma in een tijd dat de oorlog in Oekraïne al weken lang leidt tot hartverscheurend menselijk leed, zorg en onzekerheid. In de eerste plaats is de oorlog een groot humanitair drama. Het heeft echter ook gevolgen voor de Westlandse economie en de samenleving, vooral door de sterk oplopende energieprijzen, de onzekerheden voor de afzet van Westlandse producten en de opvang van mensen die het oorlogsgebied zijn ontvlucht. Wat nodig was, blijft nodig. Het voortduren van deze oorlog in Oekraïne maakt echter veel onzeker. Meer dan ooit zullen in deze bestuursperiode keuzes moeten worden gemaakt.

Ook blijft natuurlijk onzeker welke gevolgen de coronacrisis nog gaat hebben voor de Westlandse samenleving en voor de gemeente en haar financiën.
- b. Westland is een prachtige gemeente waar we trots op zijn. Economisch en sociaal heeft Westland een heel sterke positie in de regio. Dat komt vooral door de enorme ondernemingszin en de grote sociaalmaatschappelijke betrokkenheid van de Westlanders, zoals een sterk verenigingsleven waarin veel Westlanders als vrijwilliger actief zijn. Dit blijven we als gemeentebestuur faciliteren en stimuleren. Deze sterke positie mogen we op alle fronten best meer uitdragen en onze rol hierin opeisen. Deze houding is voor ons als coalitie in ieder geval leidend.
- c. Dit coalitieprogramma is bewust een 'actieprogramma' dat we beschouwen als een bijsturing op de lopende meerjarenraming. We hebben hierin onze ambities voor de korte en langere termijn geformuleerd. Uiteraard hebben we zoveel mogelijk concreet aangegeven hoe we dat willen doen, maar er is ook ruimte gelaten om later, met raad, inwoners, ondernemers, belangenbehartigers en instellingen te bepalen hoe we onze doelen het beste kunnen bereiken. Dit coalitieprogramma beschrijft ook niet alles waar de coalitie over gaat. Er is immers ook bestaand beleid en uitvoering van wettelijke taken dat we voor een groot deel verder voortzetten, tenzij we dit door omstandigheden of voortschrijdend inzicht moeten aanpassen.
- d. We hebben de ambitie dat de gemeente veel meer actief zal optreden en reageren richting onze inwoners. Dit betekent een andere focus op de rol van de gemeente. De dienstverlening zal zichtbaar verbeteren. Die betrokkenheid en actieve houding geldt ook voor het gemeentebestuur, dat voorafgaand aan belangrijke besluiten eerst goed luistert naar inwoners, ondernemers en belangenbehartigers en hun mening meeneemt in het te nemen besluit. Het besluit is en blijft wel de verantwoordelijkheid van het bestuur.
- e. In ons coalitieprogramma zetten we met kracht in op een aantal belangrijke thema's waar grote opgaven liggen, zoals: bouwen en wonen, de vergroeningsopgave van Westland, kwaliteit van de openbare ruimte, zorg, economie en vitale kernen. In deze thema's staan voor ons de termen 'menselijke maat', 'stimuleren in plaats van dwang', 'snelheid' en 'dienstverlenend' centraal.
- f. We gaan de opgaven aan met een gezond financieel beleid waarbij de structurele kosten worden gedekt door structurele inkomsten en een begroting die meerjarig sluitend is. Met een betrokken raad, een goed team bestuurders, een gedreven ambtelijke organisatie en een goed programma gaan we samen met onze inwoners aan de slag. Voor Westland!

Peter Duijsens
Westland Verstandig

Remmert Keizer
Gemeentebelang Westland

Pieter Varekamp
Westlandse VVD

Leo Boekestijn
Westland Verstandig

André van den Berg
Gemeentebelang Westland

Guus Bakker
Westlandse VVD

3. Samenvatting

In het coalitieprogramma is per onderwerp aangegeven waar we de komende periode mee aan de slag gaan.

- a. We willen zo snel mogelijk betaalbare woningen in onze gemeente realiseren, zodat lokale starters en jonge huishoudens een woning kunnen krijgen. Woningbouwprojecten die al lang stilliggen, willen we waar mogelijk versnellen. Bij het bouwen van nieuwe woningen zorgen we voor voldoende voorzieningen.
- b. We knappen het groen en de openbare ruimte verder op. We verhogen het groenbudget, zodat we meer en robuust groen in Westland kunnen aanleggen en het ook beter kunnen onderhouden.
- c. Het huidige afvalbeleid gaat op de schop. We stoppen binnen zestig dagen met de gele zakken. We zetten in op nascheiding en stimuleren recycling door milieueilanden.
- d. Voor de huisvesting van arbeidsmigranten maken we het mogelijk dat bedrijven op eigen terrein huisvesting kunnen realiseren voor hun eigen medewerkers. We ontwikkelen enkele grote locaties voor huisvesting.
- e. We zien een focusverschuiving van productietuinbouw naar innovatieve tuinbouw. Voor succesvolle innovatie is een kwalitatief hoogwaardig tuinbouwareaal noodzakelijk. We houden niet vast aan een aantal hectaren, maar zetten in op een kwalitatief goed en hoogwaardig glasareaal. We ondersteunen initiatieven voor innovatie en kennisvorming.
- f. We maken werk van het verbeteren van de doorstroming van het verkeer in Westland. We zetten in op goede OV-verbindingen. We verbeteren de verkeersveiligheid van kruispunten en door invoering van zoveel mogelijk maximaal 30km/u in woonwijken.
- g. We verbeteren de dienstverlening van de gemeente door bereikbaar, betrokken en actief te zijn. We voeren daarom per dorp buurtbeheerders in die makkelijk aanspreekbaar zijn voor bewoners en problemen in de buurt gelijk oplossen.
- h. We realiseren 80 verpleegbedden, zodat Westlandse ouderen in hun gemeente zorg kunnen krijgen. We zetten in op snelle ontwikkeling van nieuwe woonvormen voor ouderen. We passen de verordening aan om meer maatwerk in de zorg te leveren. We brengen de menselijke maat terug in de zorg door het contact met de ouderen centraal te stellen en niet de uren van de huishoudelijke hulp en thuiszorg.
- i. We willen voorkomen dat kinderen achterstanden oplopen. Daarom zetten we in op de voorschool. Voor doelgroepkinderen vanaf 14 maanden willen we voorschoolse educatie aanbieden. Deze periode stellen we een integraal huisvestingsplan vast voor de schoolgebouwen in onze gemeente.
- j. We faciliteren vanuit de gemeente verschillende Westlandse culturele initiatieven en activiteiten. We koesteren onze Westlandse tradities en erfgoed.
- k. We steunen onze sportverenigingen door de OZB-compensatie voort te zetten. We willen ontmoeting in de dorpen bevorderen en combineren het inrichten van de openbare ruimte met ruimte voor buitensport.

4. 'Snel voor mekaar'-punten

We vinden dat een aantal vrij eenvoudige zaken snel gerealiseerd moet worden. Hiervoor is al geld begroot of er is weinig geld voor nodig. Snelle uitvoering is dan ook mogelijk en zal nog dit jaar gebeuren, mits er geen bijzondere besluiten voor nodig zijn. De 'snel voor mekaar'-punten komen tegemoet aan de wensen van veel inwoners en ondernemers.

- Bij het fietspad langs de Lee (Laan van Adrichem richting Hohorst in De Lier) is een onwenselijke situatie waarbij fietsers en voetgangers hetzelfde pad gebruiken. We leggen een fietspad aan om zo de weggebruikers van elkaar te scheiden.
- Het kruispunt Herenstraat/Heulwegplein in Wateringen wordt snel opgeknapt, we komen met adequate maatregelen om de verkeersdoorstroming in de Herenstraat te verbeteren.
- We realiseren een veilige fietsroute vanuit de nieuwe woonwijken 'de Ranken', 'Gouw' en 'Uithofpark' naar het centrum van Kwintsheul.
- We realiseren tien camperplekken aan de Molenslag bij Ter Heijde. Gebruikers mogen daar maximaal 24 uur staan.
- We vergroenen het Oranjeplein in Maasdijk. Deze vergroening sluit aan bij het Burgerinitiatief Oranjeplein Groen!
- Bij Ter Heijde kan het in de strandmaanden erg vol raken met geparkeerde auto's. Om die druk te verlichten, zetten we in het strandseizoen op warme, drukke stranddagen het hek bij de Slaperdijk open, zodat bezoekers ook daar kunnen parkeren.
- We plaatsen Gravin Machteld terug op het marktplein in 's Gravenzande.
- In Heenweg willen we het Fitpark versneld uitvoeren.
- De klok komt terug bij Heenweg.
- We verbeteren het aanzicht van de Voorstraat in Poeldijk.
- In de Vogelbuurt (Honselersdijk) starten we als pilot met een 'Opzoomer-project', waarin we samen met de inwoners het groen gaan verbeteren en onderhouden. Daarin nemen we ook het plaatsen van eendentrappetjes aan het water in de Vogelbuurt mee.
- In Naaldwijk plaatsen we fietsnietjes op het Van Tijnplein, zodat winkelend publiek de fietsen beter kwijt kan. Bij de fietsenstalplaatsen op het Wilhelminaplein realiseren we een aantal oplaadplekken voor fietsen.

5. Bouwen en wonen

Gevarieerd en betaalbaar bouwen in alle dorpen is een van de grote ambities in dit coalitieakkoord. Het woningbouwprogramma in Westland stemmen we op de eerste plaats af op de vraag naar woningen van de eigen inwoners en de mensen die in Westland werken, zowel in omvang als in bouwtempo. Voor de leefbaarheid en vitaliteit van onze dorpen en van Westland in zijn totaliteit, is het belangrijk om onze jongeren aan Westland te binden. We geven daarom prioriteit aan het realiseren van betaalbare woningen voor starters en jonge huishoudens die in Westland willen blijven wonen. We staan open voor alle vormen van creativiteit die bijdragen aan een oplossing van het grote probleem voor passende huisvesting. We gaan ook specifieke wonen-plus-zorgprojecten realiseren voor onze ouderen die willen verhuizen, maar wel in hun vertrouwde dorp en buurt willen blijven wonen.

- De Woonvisie Westland actualiseren we op basis van recent woningmarktonderzoek. Vooruitlopend daarop passen we het aandeel sociale woningbouw aan op 20% sociale huur en 15% sociale koop.
- We stellen een (revoluerend) Wooninvesteringsfonds Westland in, waar de gemeente € 20 mln vanuit de algemene reserve inbrengt. De inzet van het fonds is primair gericht op het vergroten van het aanbod betaalbare woningen door toepassing van bijzondere verkoopconstructies. Om het succes van het Fonds te vergroten worden marktpartijen nadrukkelijk uitgenodigd in het Fonds te participeren.
- Om aan de grote vraag naar betaalbare woningen te voldoen, realiseren wij in twee jaar tijd 500 (tijdelijke) starterswoningen. Bijvoorbeeld op braakliggende terreinen kunnen we dit snel voor elkaar krijgen.
- Het is belangrijk dat sociale koopwoningen beschikbaar blijven voor de doelgroep waarvoor ze zijn gebouwd. Daarom maken we een doelgroepenverordening.
- Lokaal maatwerk is het uitgangspunt, met als doel dat sociale koop- en huurwoningen zoveel mogelijk worden toegewezen aan mensen met een sociale of economische binding aan Westland. Met woningcorporaties en met marktpartijen maken we hiervoor concrete (prestatie)afspraken.
- In de dorpen bouwen we maximaal 15 meter hoog. Daarbuiten is hoogbouw alleen mogelijk waar het goed inpasbaar is in de omgeving.
- Bij gebiedsontwikkelingen en bouwplannen werken we gelijk vanaf het begin aan draagvlak onder bewoners. Snelle uitvoering staat voorop.
- Onze dorpen bruisen en dat willen we graag zo houden door nieuwe woningen te bouwen, maar ook door oude karakteristieke panden te herontwikkelen en waar mogelijk bedrijfslocaties in de dorpscentra om te zetten naar een woonbestemming.
- Bij het bouwen van woningen is het belangrijk dat er ook voldoende voorzieningen zijn, zoals zorg, onderwijs en sport. Door dit aan het begin van een project gelijk goed te regelen, komen onze (nieuwe) inwoners later niet voor verrassingen te staan. Om dit te bereiken worden de tarieven van het bestaande Fonds Bovenwijks herijkt.
- In onze gemeente zijn meerdere woningbouwlocaties bekend. Het duurt echter nog jaren voordat hier de schoppen de grond in gaan. Het is zonde om de dure grond niet te gebruiken. We zetten daarom flexwoningen neer op deze locaties. Dit zijn tijdelijke woningen voor bijvoorbeeld Westlandse jongeren en spoedzoekers die nu geen kans maken op de woningmarkt.
- We stimuleren woningcorporaties en marktpartijen tot het toepassen van innovatieve bouwvormen, zoals prefab-woningen of modulair bouwen, om snelheid te krijgen in het realiseren van woningen.
- Er zijn meerdere projecten die stilliggen om verschillende redenen. We willen daarom alle in Westland lopende bouw- en ontwikkelinitiatieven in beeld brengen en snel bekijken of praktische doorbraken mogelijk zijn. Vooral het op korte termijn behalen van een voor Westland en haar inwoners te behalen resultaat wat betreft woningbouw is leidend.
- We zorgen voor een helder en actueel inzicht in de woningbouwprogrammering en -voortgang. Via monitoring, rapportages en periodieke overleggen houden we zicht op de voortgang en kunnen we knelpunten tijdig signaleren. De monitoring wordt daarvoor doorontwikkeld, zodat we steeds voldoende en actuele informatie hebben over de woningbouw in Westland.
- Bij het bouwen van nieuwe woningen zetten we er op in om met bewezen technieken zoveel mogelijk natuurinclusief te bouwen.

6. Groen en openbare ruimte

Het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte - met name het groen, de wegen en trottoirs - is een van de belangrijke thema's in ons coalitie- en actieprogramma. Wij zetten vooral in op een slimmere aanpak om de openbare ruimte voor iedereen aangenamer te maken. Het aanpakken van slechte stukken openbare ruimte vinden wij belangrijker dan de herinrichting van bestaande goede plekken.

Het verder en beter vergroenen van Westland staat hoog op de ambitielijst van dit college. Een groene omgeving is ontzettend belangrijk voor de algehele beleving van een buurt en houdt onze dorpen vitaal en aantrekkelijk. Het heeft positieve effecten voor het welzijn en de gezondheid van inwoners. Het vergroten van de natuur draagt bovendien bij aan klimaatadaptatie en het verbeteren van de biodiversiteit. We hebben aandacht voor het herstellen van de flora en fauna.

- Het nieuwe college presenteert in de tweede helft van 2022 het plan hoe we het groenonderhoud en de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte in Westland naar een hoger niveau gaan tillen en de nodige verbeterlagen gaan maken. Dit plan vormt de basis voor verder beleid en is de voorbereiding op de aanbesteding eind 2022.
- We onderzoeken of het mogelijk is meer variatie aan te brengen in het onderhoudsniveau dat op verschillende plaatsen wordt gehanteerd terwijl de kosten beheersbaar blijven. Het gaat hier om zowel het groot als het dagelijks onderhoud.
- We laten het budget voor het groenonderhoud groeien. In 2021 is besloten om eenmalig een extra budget voor het groenonderhoud beschikbaar te stellen. Deze extra middelen zorgen voor verbeterlagen qua onderhoud en daarom kiezen wij ervoor dit bedrag structureel toe te voegen aan het groenbudget. Hiermee continueren we de ingezette verbeterlagen om het groen in onze gemeente te versterken en goed te onderhouden.
- Op dit moment waarderen inwoners het groen met een 4 à 5 op een schaal van 10. Onze ambitie is de tevredenheid over het groen naar een ruime voldoende te brengen. We zullen de waardering geregeld peilen, onder meer door de buurtschouw 2.0. Daarnaast voeren we een continu systeem van bewonerstevredenheid in om de vinger aan de pols te houden en eventueel snel aanvullende maatregelen te kunnen nemen.
- Groen en natuur hebben een positief effect op het welzijn en de gezondheid van inwoners. We zien de noodzaak van robuuste natuur met een hoge kwaliteit groen. We komen deze periode met concrete acties om het vergroenen van Westland verder in te vullen. Hierbij hebben we oog voor de 'blauwdruk' van Platform Groen Westland, waarbij we de uitvoerbare delen snel ter hand nemen. Als daar extra middelen voor nodig zijn, zal dat binnen de bestaande mogelijkheden worden gezien.
- We geven het goede voorbeeld door het groen ecologisch te onderhouden en we zorgen bij het onderhoudswerk voor extra inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Veel van onze inwoners hebben groene vingers en hun handen jeuken om aan de slag te gaan met het groen in hun wijk. Dat faciliteren we. Tijdens regelmatige buurtschouwen gaan we in overleg met de buurt over de invulling van het openbaar groen en de mogelijke bijdrage die de buurtbewoners willen leveren in het onderhoud hiervan. We zoeken samenwerking met bewoners-, buurt- en wijkverenigingen om groene speel- en ontmoetingsplekken te realiseren die goed gelegen/bereikbaar zijn en een toegevoegde waarde hebben voor de leefbaarheid van een buurt. We gaan initiatieven van inwoners omarmen die een plantsoen of ander groen willen adopteren, bijvoorbeeld in de vorm van 'Opzomerprojecten' of als 'buurt in uitvoering' initiatief.
- De aanleg van een nieuwe wijk is dé kans om genoeg en goed groen voor de buurt te realiseren. Dat doen we door groen niet te versnipperen over een wijk, maar juist te concentreren. Zo ontstaat er een groene ruimte waar omwonenden kunnen ontspannen en kinderen van verschillende leeftijden kunnen spelen. We willen robuust en kwalitatief groen voor de inrichting van de wijk. Waar mogelijk kiezen we voor inheemse soorten, dat komt de biodiversiteit ten goede.
- Bij het planten van bomen houden we rekening met zonnepanelen op omliggende daken.
- We willen meer aandacht voor een goede kwaliteit van onze begraafplaatsen. We zetten ons in om die een meer parkachtig karakter te geven, eventueel in samenwerking met vrijwilligers. Waar de aulavoorziening beperkt blijkt, bezien we of we die kunnen aanpassen of verbeteren.
- We zoeken uit of we de strandopgang Molenslag bij Monster toegankelijker kunnen inrichten voor mensen met een kinderwagen of rolstoel.
- We willen dat er op termijn op alle plekken in onze gemeente een glasvezelverbinding is, dus ook het buitengebied. In het standaard gemeentelijk bestek nemen we op dat er mantelbuizen voor glasvezel worden aangelegd als er grote werkzaamheden in de grond zijn.
- We ondersteunen Westland Natuur en Techniekweb (WNT) voor jeugdeducatie op het gebied van natuur, milieu en techniek.
- We willen onze openbare ruimte verder verbeteren. Dat doen we door, waar mogelijk, meer bankjes, picknicktafels en prullenbakken te plaatsen. Langs recreatieve routes is hier vraag naar, net als naar openbare toiletten. We willen bezien of er ruimte is voor een openbaar toilet, bijvoorbeeld in Monster. In de dorpen verbeteren we, waar fysiek mogelijk, de openbare ruimte met extra meubilair, mooie verlichting en plantenbakken.
- Wij willen rust aan de kust en ook het gebied achter de duinen zoveel als mogelijk groen laten.

7. Slimmer omgaan met afval

Het huidige afvalbeleid gaat op de schop. In Westland is grote ergernis bij onze bewoners over de plasticinzameling met gele zakken. De leefomgeving verslont in rap tempo door de zakken, stoepen worden geblokkeerd en er ontstaat rommel op straat. Dit levert teveel irritatie op bij onze inwoners en belast bovendien de ambtelijke organisatie en de financiën van onze gemeente. We stoppen met de gele zakken, zetten in op nascheiding en stimuleren recycling door het gebruik van milieu-eilanden. Want in Westland moeten onze inwoners hun afval gemakkelijk en goedkoop kwijt kunnen, zonder dat het de leefomgeving belast.

- We stoppen met de gele zakken. Ook de extra bovengrondse verzamelcontainers verdwijnen. Het plastic mag weer in de grijze bak of naar de milieu-eilanden worden gebracht. Om dit te realiseren wordt het restafval één keer per twee weken opgehaald. Dit is binnen de eerste zestig dagen van het nieuwe college geregeld.
- In het buitengebied blijft het afvalbeleid zoals het nu is, een groene en een grijze bak, een bak met oranje deksel en eventueel een blauwe container voor papier. Er komt geen extra afvalbak bij.
- We anticiperen op het feit dat we in 2025 een nieuwe overeenkomst met een afvalverwerker moeten sluiten, waarbij we de toenemende mogelijkheden die er tegen die tijd zijn op het gebied van nascheiding ten volle gaan benutten.
- We scharen ons achter de ambitie om de hoeveelheid restafval te verlagen tot gemiddeld minder dan 100 kilo per inwoner. Daarom nemen we de komende periode gerichte maatregelen. We ondernemen actie om de bestaande mogelijkheden tot de inzameling en het aanbieden van gft, papier, glas, textiel, elektronische apparatuur, hout en bouwpuin te verbeteren en uit te breiden.
- Daarom willen we investeren in milieu-eilanden bij scholen, sportverenigingen en in bestaande wijken, mits daar ruimte voor is of inwoners uit de wijk zelf aangeven zo'n eiland te willen. Bij uitvoerings- of herinrichtingsplannen houden we rekening met de eventuele aanleg van nieuwe milieu-eilanden.
- In nieuwe wijken kiezen we bij voorkeur voor het ondergronds inzamelen van zowel het gft- als het restafval. Ook bieden we de mogelijkheid voor bronscheiding van oud papier, glas en textiel, door voldoende milieu-eilanden beschikbaar te hebben.

8. Huisvesting arbeidsmigranten

Als Westland nemen we onze verantwoordelijkheid in de huisvesting van arbeidsmigranten die werkzaam zijn in de glastuinbouwcluster. In onze gemeente zijn veel arbeidsmigranten werkzaam bij onze bedrijven, die mede door de inzet van arbeidsmigranten kunnen floreren. We willen dat er voldoende ruimte is voor huisvesting van arbeidsmigranten. Dat is mogelijk door enkele grote locaties te ontwikkelen en het meer mogelijk te maken dat bedrijven op eigen terrein huisvesting kunnen realiseren voor hun eigen medewerkers.

- Arbeidsmigranten zijn onlosmakelijk verbonden met onze gemeente. Ze zijn werkzaam bij veel Westlandse bedrijven. Als Westland nemen we onze verantwoordelijkheid om te zorgen voor voldoende huisvesting. We kiezen voor het realiseren van grootschalige huisvesting op twee grote locaties: het ABC-terrein en het Flora-terrein. Daarnaast willen we dat bedrijven op eigen terrein arbeidsmigranten huisvesten. Voorwaarden zijn dat de arbeidsmigranten werkzaam zijn bij de onderneming, de hoeveelheid bedden gebonden is aan de maximale behoefte van het bedrijf en dat de huisvesting voldoet aan de geldende SNF-certificering (Stichting Normering Flexwonen).
- We passen de huidige regelgeving zodanig aan dat het voor bedrijven eenvoudiger wordt om huisvesting op eigen terrein mogelijk te maken. Binnen deze regelgeving is in het bijzonder aandacht voor goede leef- en woonruimte met genoeg voorzieningen. Bij signalen van uitbuiting of schrijnende situaties treedt de gemeente direct op.
- De huisvesting van een aanzienlijke groep mensen kan impact hebben op de omgeving, daar zijn we ons van bewust. We hebben daarom in het bijzonder aandacht voor de veiligheid van de omwonenden en leefbaarheid in de omgeving. Bij problemen treden we op.
- Alle lopende huisvestingsinitiatieven bezien we in het licht van dit beleid, maar wel met inachtneming van de procedurele mogelijkheden.

9. Huisvesting statushouders

Wij nemen ook de verantwoordelijkheid voor de huisvesting van statushouders. Het streven is hierbij huisvesting op maat waarbij gezinswoningen ook echt worden toegewezen aan gezinnen. Het automatisme dat statushouders worden gehuisvest in een sociale huurwoning laten we los. In jaarlijkse prestatieafspraken bepalen we samen met de woningcorporaties hoe wij deze doelgroep gaan huisvesten, waarbij het uitgangspunt is dat sociale huurwoningen zoveel als mogelijk beschikbaar blijven voor Westlandse woningzoekenden. Individuele statushouders, éénpersoons huishoudens, zouden bijvoorbeeld ook, al dan niet tijdelijk, gehuisvest kunnen worden in een leegstaand gebouw of in een pension. Deze aanpak verlicht de druk op de sociale huurwoningen, die hiermee beschikbaar komen voor starters uit onze gemeente die al lang op een wachtlijst staan.

10. Glastuinbouw, economie en recreatie

Het glastuinbouwcluster is de economische motor van Westland. Hier hebben ondernemers de ruimte, wordt werkgelegenheid geboden en geld verdiend. Niet alleen met lokale betekenis en toegevoegde waarde, maar nadrukkelijk ook nationaal en internationaal. We zien een focusverschuiving van productietuinbouw naar innovatieve tuinbouw. Voor succesvolle innovatie is een kwalitatief hoogwaardig tuinbouwareaal noodzakelijk. We houden niet vast aan een aantal hectaren, maar zetten in op een kwalitatief goed en hoogwaardig glasareaal. We ondersteunen initiatieven voor innovatie en kennisvorming. We werken daarbij samen met bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en andere betrokken instanties.

Als toeleveringsgebied vervult Westland in de Nederlandse tuinbouwketen een unieke rol. Zo zijn er een bovengemiddeld aantal bedrijven die goederen leveren als zaden, pootmateriaal, kasmaterialen en hoogwaardige teelttechnieken en een groot aantal dienstverleners op het gebied van op- en overslag, distributie, logistiek, kennisontwikkeling, financiering en informatietechnologie. Bovendien kan Westland door het exportkarakter van de economie als een van de stuwende regio's van ons land worden gezien.

Het tuinbouwcluster staat gezien hoge energiekosten en het arbeidsmigratievraagstuk onder druk. Tegelijk biedt Westland zeer goede kansen. Qua energievoorziening biedt geothermie een zeer goed, duurzaam alternatief. Met de rijksoverheid moet verder gewerkt worden aan betaalbaarheid. We willen het tuinbouwcluster in haar kracht laten door ontwikkelen. We zetten daartoe een Westlandagenda in verbeterde vorm op, met name gericht op verduurzaming, energietransitie, herverkaveling en het watervraagstuk.

Het handelscluster is goed geworteld in Westland en belangrijk voor de afzet. Tegelijk zijn alle toeleveranciers in Westland aanwezig, van zaden tot klimaattechnologie. Het belang van het cluster en de doorontwikkeling daarvan staan hoog op de economische agenda.

Daarbij moeten we ook oog hebben voor de oppervlaktewatervervuiling. Wij willen dat daar concreet verbetering in komt.

We hebben een sterke lokale economie met een sterk midden- en kleinbedrijf (MKB) in Westland. Dat willen we zo houden en verder uitbouwen. Waar mogelijk versterken we het MKB, bijvoorbeeld door te zorgen dat winkelcentra aantrekkelijk zijn en blijven voor bezoekers. Onze dorpen zijn erbij gebaat dat er een winkelcentrum is waar inwoners hun boodschappen kunnen doen en wat kunnen eten en drinken. Eerder is door de gemeenteraad de detailhandelsvisie vastgesteld. Die voeren wij deze periode uit met ruimte voor maatwerk.

Als gemeente maken we zoveel mogelijk gebruik van Westlandse bedrijven. Het aanbestedingsbeleid moet dat stimuleren.

- De komende periode werken we aan het versterken van het glastuinbouwcluster door inzet op de actiepunten uit onze glastuinbouwvisie 2040 'Hart voor Glas'.
- Handhaving zetten we in om planologisch strijdig gebruik te beëindigen als dit gebruik de modernisering en reconstructie van het glastuinbouwgebied door bestaande concrete plannen in de weg staat.
- We bieden ruimte om ondernemend te zijn, door een actief locatiebeleid en het verminderen van regeldruk.
- We brengen de (on)mogelijkheden tot het realiseren van voorzieningen voor vrachtwagenparkeren in kaart, inclusief faciliteiten voor kortdurend verblijf.
- We werken aan de aantrekkelijkheid van onze dorpscentra door uitvoering te geven aan de werkboeken van de verschillende dorpen.
- We maken werk van de detailhandelsvisie, waarbij we stimuleren en niet opleggen. Met een stimuleringsregeling moedigen we winkeliers aan zich in het winkelcentrum te concentreren. Zo houden we de winkelgebieden levendig en economisch sterk. Met de regeling zorgen we bovendien voor een divers winkelaanbod. Wel willen we ruimte houden voor maatwerk.
- We voeren een leegstandsverordening in, waarbij we in gesprek gaan met vastgoedeigenaren van leegstaande panden. Doel is om er weer winkels in te krijgen, of bijvoorbeeld horeca.
- We passen ons inkoop- en aanbestedingsbeleid aan. We willen daarin een duidelijke voorkeur voor lokaal inkopen vastleggen en een sociale paragraaf invoeren als alternatief voor 'social return on investment' (SROI).
- We grijpen de kansen aan die Westland biedt voor recreatie en toerisme, inclusief watertoerisme.
- Ons strand blijft een familiestrand met het huidige aantal strandpaviljoens. Waar mogelijk faciliteren wij de transformatie naar jaarrondexploitatie.
- We realiseren tien camperplekken aan de Molenslag bij Ter Heijde.
- We bevorderen recreatiemogelijkheden in en voor het glastuinbouwgebied om de interactie tussen ondernemers en inwoners te versterken. Herkenning en erkenning kunnen als bijvangst krijgen dat meer mensen in het glastuinbouwcluster willen werken.
- Profileren van de glastuinbouw door initiatieven als 'Kom in de kas' en het Varend Corso helpen de sector bekender te maken. We blijven dergelijke initiatieven daarom van harte ondersteunen.
- We zetten in op een regionaal Werkbedrijf in Kas. Met dit werkgelegenheidsproject kunnen we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkervaring op laten doen in bijvoorbeeld de kassen, om uiteindelijk een vaste baan te vinden.
- Het is de ambitie om het imago van Westland als 's werelds sterkste tuinbouwgebied verder te versterken door het gebied ook aantrekkelijker te maken voor (internationale) toeristische en recreatieve bezoekers. Versterking van de recreatief-toeristische infrastructuur, zodat Westland beter bereikbaar is voor stedelijke bezoekers en steden gemakkelijk bereikbaar zijn voor inwoners en bezoekers.

11. Handhaving glastuinbouw (bestaande gevallen)

- We voeren de plattelandswoning in bij het bestemmingsplan, als maatwerkoplossing voor reconstructie en knelgevallen.
- Handhaving op strijdig planologisch van grond en gebouwen in het glastuinbouwgebied is primair een instrument in het belang van het uitvoeren van concrete herstructureringsprojecten binnen glastuinbouwgebieden in Westland. In die optiek zetten we het instrument 'handhaving' alleen in als de handhaving ook bijdraagt aan de daadwerkelijke realisering van concrete reconstructie- of schaalvergrotingsplannen binnen het glastuinbouwgebied.
- Met maatwerkoplossingen en gedoogbeslissingen zal strijdig planologisch gebruik van grond en gebouwen in het glastuinbouwgebied tijdelijk worden gedoogd mits geen concreet plan of voornemen bestaat tot het verwezenlijken van de bestemming op korte termijn. Zo nodig bezien we ook in hoeverre we nutteloos uitgevoerde handhaving kunnen heroverwegen waarbij een goede ruimtelijke ordening leidend is.
- Voor woningen langs openbare wegen die niet (meer) bewoond worden door een aan het achterliggende bedrijf verbonden persoon handhaven we niet langer de agrarische glastuinbouwbestemming en zetten deze desgevraagd om in de bestemming 'burgerwoning' of 'plattelandswoning', tenzij er op korte termijn een concreet reconstructie- of schaalvergrotingsplan is waar uitvoering op korte termijn plaatsvindt.

12. Mobiliteit en bereikbaarheid

De behoefte aan mobiliteit groeit en zal naar verwachting doorgroeien. Dat geldt voor alle mobiliteitsvormen: te voet, per fiets, openbaar vervoer en de auto. We werken aan uitbreiding en verbetering van genoemde vormen van mobiliteit. De Westlandse wegen zijn van groot belang voor onze inwoners, bezoekers en economie. Het gebruik van auto's en vrachtvervoer nemen toe, het wordt drukker. Files zullen niet altijd te voorkomen zijn; maar we maken er werk van de doorstroom en daarmee de bereikbaarheid van Westland optimaal te houden.

We maken werk van betere OV-verbindingen tussen onze Westlandse dorpen. Goede OV-verbindingen met de regio, zoals Delft, Rotterdam en Den Haag, zijn van belang. Ook hier maken we werk van goede, snelle verbindingen. Voor de komende tijd werken we aan verbetering van het OV-busnetwerk en daarbij betrekken we ook de OV-situatie in en rond Monster. Naar de toekomst onderzoeken we een lightrailverbinding met de regio en doen we een haalbaarheidsstudie naar de cargoloop als alternatief voor het nationaal vrachtverkeer.

- Uiteraard staat voor ons de verkeersveiligheid voorop. Dit geldt in het bijzonder voor het verkeer in het centrum van onze dorpen, bij scholen en sportaccommodaties.
- We werken aan veilige verkeerswegen- en kruisingen en veilige school-thuis routes. Waar nodig en mogelijk in samenspraak met omwonenden. Kruisingen gaan we optimaliseren. Dat kan ook door de verkeersregelininstallaties te optimaliseren.
- Goede en voldoende parkeervoorzieningen en stallingsmogelijkheden voor de fiets aan de randen van de dorpen en rondom winkelcentra en OV-knooppunten. Dorpscentra richten we in als auto-te-gast.
- We bieden onderwijsprogramma's aan zoals School-op-Seef op scholen.
- We zorgen voor veilige en goede fietspaden tussen de dorpen en met de regio. Dit geldt ook voor de groengebieden in Westland, die we met fietspaden aan elkaar willen verbinden. We zetten in op goede bewegwijzering. Wij zijn voorstander van een fietsverbinding langs de Plas van Alle Winden.
- We zorgen voor goede voetpaden die ook toegankelijk zijn voor rollators, kinderwagens en rolstoelen.
- In de woonwijken en dorpskernen willen we zoveel mogelijk maximaal 30km/u invoeren.
- We bezien hoe we de huidige buslijnen kunnen optimaliseren om plaatsen beter bereikbaar te maken.
- Westlandse ouderen maken veel gebruik van de Plusbus. Deze bus rijdt nu alleen op afspraak. We gaan met Vitis Welzijn in gesprek over het idee om de Plusbus te laten rijden volgens een 'lijnsysteem'.
- We onderzoeken de mogelijkheid van een lightrailverbinding met de regio en een haalbaarheidsstudie van de cargoloop als alternatief voor vrachtverkeer.
- Om voldoende parkeergelegenheid te waarborgen nemen we ondergronds parkeren zoveel mogelijk mee in de planontwikkeling van grote gebouwen.
- We willen een pilot doen in een nieuwbouwwijk om parkeren alleen mogelijk te maken in een centraal gelegen boven- of ondergrondse parkeergarage. Daarmee wordt het mogelijk autovrije straten aan te leggen. De ruimte die we daarbij winnen wordt groen ingericht.
- Het elektrisch vervoer neemt toe, daarom gaan we voortvarend aan de slag met laadinfrastructuur.
- Betaald parkeren aan de strandslagen maken we zo makkelijk mogelijk, bijvoorbeeld via een app.

13. Energietransitie en duurzaamheid

Voor de toekomst van onze Westlandse bedrijven en inwoners is het belangrijk om in te zetten op andere vormen van energie. De huidige situatie met de hoge gasprijzen laat goed zien hoe kwetsbaar we zijn wanneer we afhankelijk zijn van één energiebron. Er liggen veel kansen in onze gemeente om op korte termijn gebruik te maken van andere bronnen. Als gemeente gaan we pragmatisch om met de energietransitie. We zetten in op stimuleren en niet op dwang. We faciliteren en ondersteunen waar mogelijk. Energiebesparing door isolatie stimuleren we.

- Er is in Westland veel ruimte op de daken van woningen, bedrijfspanden en zelfs glastuinbouw om zonnepanelen aan te leggen. Hiermee kan in korte tijd veel energie worden opgewekt.
- We willen geen windmolens in Westland. Onze gemeente is te dicht bebouwd, waardoor er geen plaats is voor molens zonder dat inwoners daarvan overlast ervaren.
- We behouden ons gasleidingennet, ook als er gebruik wordt gemaakt van andere energiebronnen. Het leidingennetwerk kan in de toekomst mogelijk gebruikt worden voor nieuwe vormen van energie, zoals waterstof.
- We zetten in op energiebesparing. Het isoleren van woningen draagt veel bij aan de energietransitie. De energierekening gaat omlaag, het woongenot verbetert en het draagt bij aan het klimaat. Bovendien is de woning daardoor geschikt om aan te sluiten op een nieuwe energiebron.
- We zetten in op aard- en restwarmte en stimuleren de realisatie van een dekkend warmtenetwerk. Westland ligt gunstig wat betreft geothermie. Onder onze grond ligt een aantal grote bronnen waar we gebruik van kunnen maken. Deze aardwarmte kan dienen om kassen en woningen te verwarmen. Daarnaast willen we inzetten op de warmte die vrijkomt van de Rotterdamse havenindustrie.
- We willen onze inwoners en ondernemers stimuleren en helpen bij het verduurzamen. We faciliteren dit door een lokaal duurzaamheidsloket te realiseren waar concrete informatie te verkrijgen is. Verder bieden we onze inwoners gratis een EPA advies aan, dat inzicht geeft in het energieverlies van hun woning en welke energiebesparende maatregelen mogelijk zijn. Door middel van energiecoaches helpen we de inwoners om tot uitvoering te komen.

14. Grootchalige ontwikkelingen

Onze gemeente kent een aantal locaties waar grote ontwikkelingen mogelijk zijn op het gebied van woningbouw, mobiliteit en economie. Om onze gemeente en economie vitaal te houden is het van belang dat we die deze periode in gang zetten.

- We zetten de ingezette ontwikkeling van het Verdigebied in Naaldwijk door. In het Verdi-gebied is ruimte voor een aantal mooie ontwikkelingen die het gebied versterken. Bij de ontwikkeling wordt ondergronds parkeren de norm. De Naald wordt onderdeel van deze plannen met als uitgangspunt dat er een nieuw, toekomstbestendig theater komt. Voor onze jongeren zouden de toevoeging van een volwaardige bioscoop en een poppodium een goede aanvulling zijn. We zetten ons daarvoor in.
- De doorontwikkeling van de Rabo-locatie in Wateringen willen we zodanig vlot trekken dat dit het bestaande winkelgebied versterkt.
- We moedigen initiatieven van 'onderop' aan, waarbij glastuinbouwondernemers zelf met ideeën en plannen komen voor schaalvergroting, reconstructie of aardwarmteprojecten. Om die initiatieven verder te helpen, willen we die, onder redelijke voorwaarden, faciliteren.

15. Horticultuur (Ontwikkelperspectief Floragebied)

Gezien de reserves bij onder andere de grootchalige woningbouwambities in het 'Ontwikkelperspectief Floragebied' en de vele andere onzekerheden, zien wij betere en kansrijke mogelijkheden voor het snel in ontwikkeling nemen van het gebied rondom het World Horti Center (de zgn. bloembladen). Om te voorkomen dat de verdere uitwerking van het 'Ontwikkelperspectief Floragebied' de voortgang van die ontwikkeling belemmert, beschouwen we in deze bestuursperiode de campusontwikkeling op de bloembladen als een op zichzelf staand (deel)project, los van de eventuele voortgang in de doorontwikkeling van het 'Ontwikkelperspectief Floragebied'.

Centraal bij de doorontwikkeling van het gebied van de campus staat de ambitie de positie van Westland als wereldwijde koploper in de glastuinbouw en glastuinbouwtechnologie verder te versterken. Bij de ontwikkeling van het campusgebied nemen wij de regie om samen met de natuurlijke partners de campus door te ontwikkelen tot het "Horti Future Centre Westland". Een centrum voor kennis en innovatie van de glastuinbouw waar kennisinstellingen, onderzoek, onderwijs, opleidingen en bedrijfsleven op één plaats samenkomen en hun samenwerking wordt gestimuleerd en gefaciliteerd. Naast versterking van de campus biedt dit gebied ook kansen voor woningbouwprojecten. Projecten met woningen voor starters, studenten en arbeidsmigranten. Omdat het gebied al grotendeels braak ligt, kunnen deze woningbouwprojecten snel worden gerealiseerd.

Het huidige onderzoeks- en ontwikkeltraject voor een ontwikkelplan/Masterplan Floragebied zetten we vooralsnog voort, voor zover dat de voortgang in andere ontwikkelingen die ook nodig en nuttig zijn voor Westland niet hindert of vertraagt. Indien op enig moment de uitkomsten van het overleg met (potentiële) stakeholders en/of ontwikkelingen van financiële, economische of maatschappelijke aard daar aanleiding toe geven kunnen uitgangspunten van het 'Ontwikkelperspectief Floragebied' worden gewijzigd of de ambities worden aangepast.

16. Inwonersparticipatie en gemeentelijke organisatie

Westland heeft een sterke gemeentelijke organisatie nodig die bereikbaar, duidelijk, behulpzaam en meedenkend is. Onze inwoners hebben er behoefte aan dat zij snel door de gemeente worden geholpen als dat nodig is. Ondernemers hebben een overheid nodig die met hen meedenkt en snel helpt bij lastige procedures. Als gemeente hebben we steeds aandacht voor de taken die bij ons horen. Door telkens de best passende rol op te pakken kunnen we zorgen voor maatwerk. De ene keer pakken we dus een regierol, de andere keer kan de regie juist worden overgelaten aan anderen. We gaan voortvarend aan de slag met initiatieven uit de markt en van inwoners. We willen meetbare werkwijzen waarmee we eenvoudige zaken snel kunnen verwerken en verzoeken, meldingen en aanvragen snel kunnen afwikkelen. 'Niet moeilijker maken dan nodig' moet het devies zijn.

- Een bereikbare gemeente betekent dat onze inwoners makkelijk iets kunnen melden en dat daar gelijk mee aan de slag wordt gegaan. Daarom stellen we buurtbeheerders in. Per dorp stellen we vaste mensen aan die daar aanwezig zullen zijn. Inwoners kunnen hen makkelijk aanspreken. De buurtbeheerders krijgen mandaat en budget om problemen in hun dorp snel op te lossen. Ook wanneer dat soms niet past binnen het beleid. We starten dit jaar in Naaldwijk en rollen deze aanpak daarna uit in het hele Westland.
- We verbeteren de initiatieventafel. Door het bestuur vroeg te betrekken kan er sneller met de initiatiefnemer worden gecommuniceerd of het idee bevalt. De opdracht aan de initiatieventafel is bedoeld om initiatieven uit de markt op korte termijn tot stand te brengen. Als gemeente trekken we samen op met de initiatiefnemers, we hebben vertrouwen in ontwikkelaars om aan de slag te gaan met ruimtelijke ontwikkelingen.
- Bij beleidsontwikkelingen geven we inwoners de ruimte om hun stem te laten horen en met goede ideeën te komen. We geven meer duidelijkheid over de mogelijkheden tot meepraten en de verschillende manieren en niveaus waarop dit kan. Dit is essentieel om transparantie bij burgerparticipatie voor elkaar te krijgen.
- Op dit moment zijn we een gemeente, die veel gemeentelijke taken heeft uitbesteed aan externe partijen. We willen dat taken alleen worden uitbesteed als dat merkbaar voordeel oplevert. We komen daarom met een voorstel wat per beleidsterrein en overheidstaak de rol van de gemeente is en of we de regie extern invullen of juist in eigen beheer houden. We maken daarbij keuzes op basis van het maatschappelijk beoogde resultaat of effect. Als dat beter bereikt kan worden door de regierol zelf te houden, doen we dat.
- We willen dat meer inwoners en ondernemers tevreden zijn over de gemeentelijke dienstverlening. Bijvoorbeeld door vergunningaanvragen ruim binnen de gestelde termijn te behandelen. Dat verdienen ondernemers en initiatiefnemers die aan de slag willen in onze gemeente. Daarom investeren we extra in de kwaliteit van de organisatie.
- We stellen een lokale Ombudsman in waar inwoners kosteloos terecht kunnen met klachten en om geschillen minnelijk op te lossen. De Ombudsman is er voor het herstellen en verbeteren van de relatie tussen de inwoner en de gemeentelijke overheid.
- We ondersteunen maatschappelijke en sociale activiteiten. We willen het initiatiefnemers makkelijker maken, zoals bij het afgeven van meerjarige vergunningen en het beschikbaar stellen van materialen. We hebben ook oog voor de kleinere dingen die juist zo belangrijk kunnen zijn. Als gemeente ontzorgen en ondersteunen we hierbij.
- We gaan nieuwe mogelijkheden zoeken om knelpunten in ons personeelsdomein weg te nemen. We oriënteren ons op een flexibele schil van de organisatie. Werkzaamheden die moeten gebeuren, moeten gewoon gebeuren.
- Als gemeente communiceren we duidelijk en begrijpelijk naar onze inwoners toe. Iedereen moet in staat zijn om onze brieven te kunnen snappen. We schrijven daarom in begrijpelijke taal en houden rekening met de doelgroep(en) waarop de communicatie is gericht.
- Gemeenteberichten zoals bouw aanvragen gaan we weer in de krant publiceren. Daar is behoefte aan bij onze inwoners. De berichten blijven ook beschikbaar op de gemeentesite.

17. Zorg

Samen komen we op voor kwetsbare groepen in onze samenleving, jong en oud. We willen dat onze ouderen een goed leven kunnen leiden. Veel van hen zijn geboren en getogen in Westland. Daarom moeten zij ook in hun gemeente verpleegd en verzorgd kunnen worden als dat nodig is. Daarvoor zijn meer verpleeghuisbedden nodig. De menselijke maat moet terug in de ouderenzorg. Dat betekent ruimte voor een praatje bij een kop koffie voor de huishoudelijke hulp. Daarnaast is meer snelheid nodig in de zorg, om sneller grip op de situatie van onze zorgbehoevende inwoners te krijgen waardoor erger kan worden voorkomen. We maken ons hard voor zorg op maat, waarbij we niet alleen zorg verlenen aan de zorgbehoevende, maar als dat nodig is ook zijn of haar leefsituatie aanpakken.

Door breder te kijken in bijvoorbeeld de jeugdzorg, kan zware zorg soms eenvoudig worden voorkomen.

- Te vaak bereiken ons signalen dat er voor Westlandse ouderen geen verpleeghuis- of verzorgbedden zijn, terwijl zij niet buiten de gemeente, maar juist in Westland verzorgd willen worden. Dat moet anders. Voor onze ouderen hoort ruimte te zijn in de gemeente. Het nieuwe college zal direct na haar aantreden in gesprek gaan met het zorgkantoor en zorgaanbieders om in ieder geval 80 verpleeghuisbedden bij een of meerdere verpleeghuizen te realiseren. Het zo snel als mogelijk voor elkaar krijgen van 80 extra bedden heeft voor ons prioriteit.
- Naast meer verpleeghuisbedden trachten we in Westland ook crisis-, revalidatie- en zgn. KDO (kort durende opname)-bedden te krijgen voor onze inwoners. Ons doel is alle (na)zorg in Westland.
- We sluiten een convenant met DSW, woningcorporaties en zorgaanbieders waarin we vastleggen hoe we de komende periode gezamenlijk gaan komen tot het realiseren van woningen met zorg.
- Met het concept van woonzorgzones als richtsnoer willen we in alle dorpen kleinschalige geclusterde woon/zorgprojecten voor onze ouderen realiseren. Zo kunnen zij in hun eigen dorp of wijk blijven wonen en kan hen hulp- en zorg-op-maat geboden worden. We 'reserveren' daarvoor kansrijke (her)ontwikkellocaties en zoeken actief samenwerking met woningcorporaties, particuliere initiatieven voor groepswonen, zorgorganisaties en marktpartijen.
- We zorgen dat onze kwetsbaren thuiszorg en huishoudelijke hulp krijgen met menselijke maat en ruimte voor sociaal contact. De (thuis)zorg is nu gericht op snelheid. Daardoor missen mensen het praatje en de kop koffie met de thuishulp en huishoudelijke hulp. Juist voor hen is contact belangrijk. Bovendien is het zorgpersoneel dat thuis komt ook de ogen en oren om vroegtijdig problemen te signaleren waarop vervolgens tijdig actie kan worden ondernomen. Om eenzaamheid tegen te gaan bieden we extra ruimte in tijd en financiën voor het gesprek en de kop koffie. In het zorgplan wordt standaard indicatief aangegeven wat het tijdsbeslag is. Wij willen dat onze Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo-klanten met huishoudelijke hulp in ieder geval een indicatie krijgen van het aantal uren dat de hulp er is, wanneer die uren gemaakt worden en ook tijdig te horen krijgen wie de hulp verricht.
- We waarderen onze mantelzorgers. Naast hun werk en eigen (gezins)leven dragen zij zorg voor iemand anders. Dat heeft impact op hen en hun omgeving. Onze mantelzorgers willen we koesteren. Dat doen we door het hen makkelijker te maken bij het bouwen van mantelzorgwoningen door zo goed mogelijk met ze mee te werken. We willen geen ellenlange procedures bij dergelijke woningen. Het mantelzorgcompliment blijft gelijk. Wij staan achter het goede initiatief van Strandgoed in Ter Heijde en vinden dat een passende voorziening om mantelzorgers te ontzorgen.
- Elke Westlandse leerling moet in beginsel in Westland naar school kunnen gaan. Dat is voor kinderen met een verstandelijke en/of fysieke beperking echter niet altijd vanzelfsprekend. We gaan meer schoolgebouwen voor deze kinderen geschikt maken, zodat ze samen met hun broertje en zusje naar dezelfde school kunnen gaan.
- Wij faciliteren de ontwikkeling van de "2^e Berkenflat" in 's-Gravenzande op de De Brug-locatie. We willen hier snel mee doorpakken, omdat de behoefte groot is voor deze manier van wonen. Alles zal gericht zijn op snelle uitvoering met oog voor het bijzondere van deze wijze van wonen, maar ook oog voor de buurt rondom de De Brug-locatie. Hiertoe zal de WOS een andere locatie moeten vinden. Hiervoor hebben wij het gebouw van De Veiling in Poeldijk voor ogen dat in gemeentelijk eigendom is. Om de verplaatsing naar De Leuningjes te realiseren gaan we opnieuw het gesprek aan met Stichting Sociaal Cultureel Centrum De Leuningjes. De bibliotheek en de kinderopvang blijven wat ons betreft in De Veiling gehuisvest. Dit betekent een ontwikkeling tot een Huis van de Buurt op locatie De Veiling in plaats van op de van Voorstraat 88, voorheen gebouw Dario Fo). Hiertoe voeren we tevens het gesprek met Vitis als partner in het Huis van de Buurt. Het voormalige Dario Fo-gebouw krijgt een woonbestemming.
- We willen meer maatwerk en een bredere zorg in de jeugdzorg. Een goede kwaliteit van de jeugdzorg en aandacht voor kostenbeheersing zijn voor ons leidend. Te vaak komt een kind te snel in een geïndiceerd zorgtraject terecht, terwijl dat met maatwerk was te voorkomen. Door niet sec aan de zorgmelding te werken, maar ook de oorzaak en situatie van de omgeving aan te pakken, kan laagdrempelige hulp vaak al uitkomst bieden. We passen daarom zo snel mogelijk de verordening aan, zodat we hier beter op kunnen sturen.
- De wachttijden in de Wmo zijn te lang. Inwoners moeten soms wekenlang op een rolstoel wachten, terwijl dit zo geregeld zou moeten zijn. Dit komt doordat alle zorgaanvragen nu hetzelfde traject doorlopen. We vereenvoudigen de beoordeling voor aanvragen die vrijwel altijd worden toegekend. Onze ambitie is dat 80% van de Wmo-aanvragen binnen tien dagen is afgehandeld en de andere 20% binnen de in de verordening vastgestelde termijn.
- Het is belangrijk dat de belangen van de cliënten die een beroep doen op de Wmo en de belangen van uitkeringsgerechtigden goed behartigd worden. De cliëntondersteuner staat op afstand van de gemeente en is een veilige en herkenbare gesprekspartner. We zetten in op brede(re) bekendheid met onafhankelijke cliëntondersteuning bij inwoners van Westland.
- Armoede in kwetsbare gezinnen willen we tegengaan. Door hier, in het kader van brede zorg, specifiek op te letten, kan armoede eerder als achterliggende oorzaak worden gesignaleerd en kan hierop actie worden ondernomen.
- We stimuleren inwoners om hun verantwoordelijkheid te nemen voor hun financiële situatie. Inwoners die toch schulden krijgen, proberen we in een zo vroeg mogelijk stadium te bereiken, zodat de schulden zo min mogelijk oplopen. We beseffen dat schulden niet op zichzelf staan, maar dat er doorgaans meer problemen zijn. We zetten in op preventie om een beroep op schuldhulpverlening te voorkomen.
- De Adviesraad Sociaal Domein Westland (ASDW) heeft als adviesorgaan een belangrijke taak om het inwonersperspectief bij de gemeente onder de aandacht te brengen. We waarderen de ASDW en hechten aan een goede vertegenwoordiging en draagvlak in het veld, waarin alle belangenbehartigers zich kunnen herkennen in de rol van de ASDW. We willen de adviesraad versterken door de inbreng te borgen van alle relevante belangenbehartigers en passen daartoe de verordening aan.
- We willen de informatievoorziening aan inwoners over bijvoorbeeld de Wmo, armoedebeleid en bijzondere bijstand verbeteren. Daarom voeren we een papieren seniorenengds in die we gaan verspreiden onder onze senioren.

18. Onderwijs

Goed onderwijs is de basis voor een solide start in het leven. Dat begint al vroeg, op de basisschool en zelfs daarvoor al op de peuterschool. En natuurlijk de ouders, die een belangrijke rol in de ontwikkeling van hun kind(eren) vervullen. We zijn er trots op dat in Westland veel goede scholen zijn. Toch zijn er ook uitdagingen waar we de komende periode mee aan de slag moeten. Zo zijn ruim 16.000 mensen in onze gemeente laaggeletterd. We willen dat aantal verlagen, want lezen en schrijven van de Nederlandse taal en rekenen betekent mee kunnen doen in de samenleving. Voorkomen is beter dan genezen, daarom willen we taal- en rekenachterstanden zo vroeg mogelijk wegwerken.

Onze gemeente is het kloppende hart van de (internationale) glastuinbouwsector. Daar ligt een prachtige kans om dat te verbinden met het onderwijs. Want de leerlingen van nu zijn de werknemers van morgen.

- We gaan daarom verder met de campusontwikkeling, waar we het MBO, HBO, WO verder combineren en uitbouwen, met in het bijzonder een Westlands vakcollege. We willen een doorlopende lijn hebben van opleidingen naar werk in onze gemeente.
- Kinderen die op jonge leeftijd een taal- en/of ontwikkelingsachterstand oplopen kunnen daar hun hele leven last van hebben. Ze kunnen bijvoorbeeld hun talenten niet maximaal benutten. We willen voorkomen dat kinderen achterstanden oplopen. Daarom zetten we in op de voorschool. Voor doelgroepkinderen vanaf 14 maanden willen we voorschoolse educatie aanbieden.
- Als kinderen een taalachterstand hebben, komt het vaak voor dat hun ouders dat ook hebben. We betrekken daarom de ouders bij de voorschoolse educatie. Als gemeente bieden we niet alleen de kinderen extra onderwijs aan, we verwachten van de ouders dat zij zich ook ontwikkelen.
- Een goede leeromgeving zorgt voor een betere kwaliteit van onderwijs. Het is daarom belangrijk dat de schoolgebouwen op orde zijn. Deze periode stellen we een Integraal Huisvestingsplan (IHP) vast voor de gebouwen van de basisscholen, het voortgezet onderwijs en het speciaal onderwijs. In het IHP staat aangegeven wat we aan onderwijsvoorzieningen bouwen. Het onderhoud van de gebouwen is aan de schoolbesturen. Hier maken we duidelijke afspraken over.
- We zijn een kustgemeente. Het is daarom van groot belang dat Westlandse kinderen een zwemdiploma hebben voordat ze van de basisschool af gaan. We willen, zonder dwang, stimuleren dat kinderen op zwemles gaan. Ouders die dat niet kunnen bekostigen blijven we aanmoedigen met zwemlessen via het Kindpakket.

19. Kunst en cultuur

Kunst en cultuur geven extra kleur en besef aan onze gemeente. Het draagt bij aan de identiteit, het imago en de aantrekkelijkheid van Westland. We merken dat het steeds belangrijker wordt voor het levensgeluk van onze inwoners. Op cultuurgebied is al het nodige in onze gemeente, de komende periode willen we dat versterken en uitbreiden. We koesteren de Westlandse cultuur en de Westlandse tradities. Die willen we behouden en niet aan tornen.

- Initiatieven als 'Schrijvers tussen de kassen', amateurtoneel- en zang, huiskamerfestivals, moonwalkings, schrijverscafés en andere Westlandse culturele activiteiten moeten gefaciliteerd worden vanuit de gemeente.
- We vinden het belangrijk dat de bestaande culturele voorzieningen in de dorpen blijven bestaan. Daarom willen we dat de gemeente haar rol pakt om hen te ondersteunen, bijvoorbeeld door projectfinancieringen.
- We willen actief kunst en cultuur ondersteunen, daar helpt Cultuurweb bij. Het ondersteunen doen we door het invoeren van een jaarlijkse Westlandse cultuurprijs, door ieder jaar twee nieuwe kunstwerken, gemaakt door Westlandse kunstenaars, in onze dorpen te plaatsen en meer uitbouw en uitstraling te geven aan de al bestaande Westlandse dichter.
- We koesteren onze lokale monumenten en beeldbepalende gebouwen en gebieden.
- We geven aandacht aan het spaarzame en schaarse Westlandse erfgoed en willen dat doen samen met de vele historische verenigingen in Westland. We moeten zuinig zijn op het weinige erfgoed dat we nog hebben.
- Wij willen het Westlands kunstmuseum de kans geven haar poorten te openen. Wij ondersteunen daarom de huidige gesprekken met het Westlands Streekmuseum en zullen zo nodig faciliteren. We zien een dergelijk museum als een versterking van het al bestaande museum.

20. Sport en Gezondheid

Westland heeft het goed voor elkaar. In de dorpen zijn veel sportverenigingen, onze inwoners hebben volop keuze tussen clubs en verschillende sporten. Dat houden we graag zo. Sport draagt bij aan onze gezondheid en heeft bovendien een sociale functie. We zijn trots op al die vrijwilligers die zich elke week weer inzetten voor hun verenigingen. We blijven ons inzetten voor alle verenigingen en faciliteren waar mogelijk. We willen zien of de sportverenigingen in de toekomst een nog grotere rol kunnen vervullen op het gebied van ontmoeting.

- Voldoende sportvoorzieningen zijn belangrijk. Daarom houden de uitbreiding en/of verplaatsing van sportverenigingen gelijke tred met de groei van onze dorpen.
- We willen ontmoeting in elk dorp bevorderen. Te denken valt aan een Huis van de Buurt, een ontmoetings- of horecaplein of een groen parkje. Eventueel kan dit gecombineerd worden. We zien kansen in (verdere) samenwerking en/of clustering van sportclubs, culturele instellingen en scholen. Verenigingen kunnen in de toekomst ook een rol vervullen als Buurthuis van de Toekomst. Dit is maatwerk en bekijken we per geval.
- We zijn trots én zuinig op al onze vrijwilligers die actief zijn voor hun vereniging. We houden in het oog hoe we dit zo kunnen blijven houden en waar mogelijk ondersteunen.
- We maken ons sterk voor inwoners die minder in staat zijn om te sporten. Daarom bevorderen we de mogelijkheden om ongeorganiseerd te sporten. Met slim investeren in onze buitenruimte kunnen we die mooier én aantrekkelijker maken om in te sporten. Door goede hardloop- wandel- en fietsroutes aan te leggen en bijvoorbeeld jeu de boulesbanen en beweegtuinen voor senioren, combineren we sport en buitenruimte. Zo kunnen we meer doen voor hetzelfde geld.
- We vinden het belangrijk dat Westland voldoende betaalbare zwembaden met binnen- en buitenbassins heeft en houdt. Kinderen leren er zwemmen, verenigingen verrichten er hun zwemactiviteiten en Westlanders – jong en oud – kunnen er vrij zwemmen. Actueel inzicht wijst uit dat de geplande vernieuwing en exploitatie van zwembad De Waterman (Wateringen) niet binnen de gestelde financiële kaders gerealiseerd kan worden. De plannen voor vernieuwing en exploitatie door burgerinitiatief Waterman Natuurlijk! worden niettemin uitgevoerd, waarbij dan woningbouw op een gedeelte van het perceel wordt gerealiseerd als een belangrijke kostendrager. De oplopende exploitatiekosten van de zwembaden beheersen we door innovatie op het gebied van energiebesparing en het verminderen van het gebruik van fossiele brandstoffen, door aansluitingen op warmtenetten.
- Tijdens de coronacrisis hebben de sportclubs en vrijwilligersorganisaties een tijdelijke Onroerendezaakbelasting (OZB)-compensatie gehad. We waarderen onze verenigingen en zetten deze regeling daarom voort voor onbepaalde tijd.
- Afgelopen jaar is het budget voor investeringssubsidies voor sportverenigingen verlaagd, terwijl de doelgroep van de regeling juist is uitgebreid met scoutingverenigingen. Daardoor zal er naar verwachting te weinig budget beschikbaar zijn. We stellen daarom het budget bij naar het oude niveau.
- Het huidige niveau van para-commerciële horeca-activiteiten bij onder meer sportverenigingen ondersteunen we. Deze steun is van belang voor de verenigingen. De horeca voor verenigingen houden we zo, zoals geregeld in bestemmingsplannen en de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).
- We verlengen, vernieuwen en verbinden lokale preventie- en sportakkoorden.
- Wij willen onze sportverenigingen faciliteren om hun accommodatie- ambities te realiseren. We kijken daarvoor naar 's-Gravenzande met korfbal / voetbal (sporthal), met wellicht kansen voor een andere bestemming van het perceel van de Westlandhal. We kijken ook naar andere reeds lopende trajecten in Monster, De Lier en Poeldijk. We willen zoeken naar slimme oplossingen waardoor win-winsituaties ontstaan voor meerdere Westlandse belangen.
- Wij willen een frequenter gebruik mogelijk maken van ons evenemententerrein voor activiteiten voor jong en oud. Daarmee stimuleren we dat het evenemententerrein in Westland een bredere belangstelling en aantrekkingskracht zal hebben.
- Wij willen de feestweken voor onze Westlandse inwoners optimaal faciliteren, met respect voor bestaande afspraken en tradities. Daarbij houden we rekening met de gevoelens van inwoners van de centra en maken we duidelijke afspraken over aanvangs- en sluitingstijden.

21. Veiligheid

Westland moet een veilige gemeente zijn. Iedere Westlander moet zich veilig voelen en moet zich ook daadwerkelijk veilig kunnen bewegen. Samen met de politie en andere overheidsinstanties werken wij daar continu aan. Zorgen voor de veiligheid van inwoners is een van de belangrijkste taken van de overheid. Dat gaat verder dan het 'klassieke politiewerk'. Een goed onderhouden openbare ruimte vergroot bijvoorbeeld het veiligheidsgevoel. Inwoners spelen ook een belangrijke rol bij het veilig houden van hun buurt. We waarderen de buurtpreventie in de dorpen, inwoners die actief hun buurt in de gaten houden en verdachte situaties melden.

Onze ambitie is om dit veilige gevoel én de veilige realiteit vast te houden en zelfs te verbeteren. Meer BOA's zullen het veiligheidsgevoel positief beïnvloeden.

Nieuwe vormen van misdaad teisteren onze burgers en bedrijven. Ondermijnende- en cybercriminaliteit zijn een trend geworden. Ook is er een toename van de druggerelateerde criminaliteit. Dit pakken wij, net als huiselijk geweld en straatintimidatie, op samen met onze partners, zoals politie, justitie, handhavers, toezichthouders maar ook bewoners.

- We willen dat de Westlandse politie haar eigen opsporingsonderdeel krijgt. Hiermee kunnen zaken lokaal snel worden opgepakt. Onze Greenport, onze bedrijvigheid en daarbij behorende agrologistiek is kwetsbaar. De Westlandse criminaliteitsaanpak verdient een eigen lokaal gerichte recherche.
- Bij de politie dringen wij er op aan dat onze wijkagenten minimaal 80% van hun tijd in hun dorpskernen worden ingezet en daar ook geregeld spreekuur houden en zichtbaar zijn.
- Bij de gemeente komt een meldpunt waar verkeersonveilige locaties gemeld kunnen worden.
- Er moet constante aandacht zijn voor criminaliteit en vooral ondermijning. Dat is de verwevenheid tussen de onder- en bovenwereld. We stellen structureel geld beschikbaar voor informatievoorziening hierover.
- Hulpverleners en handhavers moeten hun werk veilig kunnen doen en verdienen het om beschermd te worden. Politieagenten werken met bodycams. Wij willen deze bodycams ook voor onze BOA's daar waar mogelijk.
- Wij willen dat Westlandse burgers en bedrijven weerbaar worden tegen digitale criminaliteit. We zetten in op een collectieve bestrijding van deze criminaliteit. Onze burgers en bedrijven maken wij middels voorlichting bewust van de digitale risico's.
- De veiligheid in de publieke buitenruimte voorzien wij daar waar nodig van extra cameratoezicht.
- Straatintimidatie tolereren wij niet en we pakken dit collectief aan. Middels een app. moeten burgers (desnoods anoniem) onveilige situaties kunnen melden.
- We zetten in op de vroegsignalering van "ontsporende" jongeren. We intensiveren het beleid van het betrekken en aanspreken van ouders van zich structureel misdragende jongeren.
- Wij willen het aantal BOA's uitbreiden.
- Wij geven prioriteit aan de oplossing van overlast gevende situaties in onze dorpen.

22. Samenwerking

Samenwerken is essentieel voor het college. Dat vindt plaats binnen de gemeente zelf, tussen de raad en het college en tussen coalitie en oppositie. Als gemeente Westland kunnen we het niet alleen. Er zijn tal van ambitieuze doelstellingen die alleen gerealiseerd kunnen worden in samenwerking met andere gemeenten in de regio en in bovenregionale samenwerkingsverbanden. We dienen ons wel steeds af te vragen in hoeverre Westland baat heeft bij de betreffende samenwerking.

- We investeren in goede relaties tussen de raad en het college, met externe partijen en samenwerkingsverbanden. Onze collegeleden gaan hier actief mee aan de slag, waarbij zij inzetten op het agenderen van Westlandse onderwerpen.
- Met een open en actieve houding zetten we in op een nog betere samenwerking in en met de regio, maar wel met een kritische blik. We willen hiermee bijdragen aan het versterken van de regio.

23. Financiën

Westland moet een financieel gezonde gemeente blijven. We gaan zuinig en verstandig om met ons geld. Het is tenslotte belastinggeld, betaald door onze inwoners. We blijven steeds kritisch kijken of onze uitgaven passen bij wat we voor ogen hebben en onze inwoners en ondernemers ten goede komen. Een goed beeld van ons voorzieningenniveau en de behoefte daaraan is belangrijk.

- We geven in principe niet meer geld uit dan dat er binnenkomt. Dit betekent dat de gemeentebegroting structureel in evenwicht moet zijn en dat we bij dreigende tekorten primair kijken naar ombuigings- en/of bezuinigingsmogelijkheden.
- Lasten voor de inwoners en bedrijven moeten in verhouding staan tot de financiële weerbaarheid van de gemeente en het aanbod van gemeentelijke voorzieningen en diensten. We houden de lokale lastendruk in evenwicht met de passende voorzieningen die we aanbieden aan onze inwoners. Want belastingen zijn niet bedoeld om problemen op te lossen, maar om voorzieningen op peil te houden. De lokale lastendruk blijft in principe in de pas lopen met de inflatie.
- We kijken kritisch naar onze uitgaven. We nemen onze grote uitgaven onder de loep en zoeken naar besparingsmogelijkheden door kritisch te zijn op dubbele en inefficiënte inzet.
- We hebben een ambitieus programma. De begroting biedt ruimte voor het realiseren van veel van onze ambities, maar dwingt ook tot scherpe keuzes. Uitgangspunt is dat de beschikbare ruimte binnen de programma's kan worden ingezet voor financiële dekking van nieuw beleid. Daarnaast volgen we het principe 'oud voor nieuw', waarbij voor financiële dekking van nieuw beleid, oud beleid met daarbij behorende budget vervalt. De opgave voor het college van B&W is hiervoor bij de begroting voor 2023 concrete voorstellen voor besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen.
- Incidentele intensiveringen worden gedekt vanuit incidentele middelen. Met deze werkwijze wordt het onderscheid tussen structurele en incidentele dekking duidelijk en wordt de besluitvorming overzichtelijk. De raad stellen we hiermee in staat een meer integrale afweging te maken over incidentele intensiveringen. Bij de start van de bestuursperiode worden de volgende bestemmingsreserves gevormd: groenonderhoud, afvalverwerking, betaalbare woningen, verbeteren mobiliteit en bevorderen gastuinbouw.
- We vernieuwen op korte termijn ons subsidiebeleidskader. Daarin wordt aangegeven voor welke beleidsdoelen een subsidie mag worden ingezet, welke resultaten de gemeente wil bereiken en welke randvoorwaarden daarbij gelden. In het verlengde hiervan willen we de grote subsidies onder de loep nemen.

Wij willen dat de investeringen in gemeentelijke kapitaalgoederen binnen deze collegeperiode toenemen tot tenminste 45 miljoen euro per jaar. Dat is het investeringsniveau dat nodig is om de benodigde kwaliteit te behouden en tegelijkertijd gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken.

Het werkelijke investeringsniveau blijft al jarenlang achter bij de plannen en de begroting. Wij willen daarom dat de uitvoerbaarheid van het Meerjarig Investeringsplan is gecontroleerd en getoetst. Ter waarborging van de uitvoerbaarheid, stellen we aanvullende kaders:

- Wij willen realistisch begroten en ook de provincie ziet daar op toe. Gedurende de eerste jaren van de collegeperiode, ligt het jaarlijkse investeringsplafond daarom rond 30-35 miljoen euro. Dit is inclusief de investeringen die voortvloeien uit het coalitieakkoord.
- Vanwege de achterblijvende investeringen is de werkelijke gebruiksduur regelmatig langer dan de economische levensduur. De afschrijvingstermijnen van investeringen kunnen worden aangepast aan de werkelijke gebruiksduur. Dit uitgangspunt geldt ook voor investeringen die worden gedaan op grond van een wettelijke taak.
- Uitstel van investeringen kan nooit leiden tot gevaarlijke of anderszins onverantwoorde situaties. Een beslissing over uitstel van een investering moet daarom mede zijn gebaseerd op een aantoonbare (risico)-analyse.
- Wanneer geplande investeringen lang worden uitgesteld, moet opnieuw worden overwogen of ze nog wel verantwoord zijn, gegeven de actuele context.
- We onderzoeken de oorzaken van de achterblijvende investeringen en baseren daarop een plan van aanpak dat ertoe moet leiden dat de gemeente jaarlijks daadwerkelijk 45 miljoen euro kan investeren.
- Wij realiseren ons dat enige flexibiliteit nuttig en noodzakelijk kan zijn om als gemeente te kunnen doen wat nodig is voor onze inwoners en ondernemers; Het college moet dan de vrijheid hebben voorstellen te doen, die afwijken van vorenstaande nieuwe uitgangspunten.

24. Tot slot:

We willen met dit coalitieakkoord en actieprogramma Westland 2022-2026 een positieve bijdrage leveren aan een nog beter Westland waar iedereen kan zijn wie die is.

Na drie openbare gespreksrondes met de hele raad en een gesprek over het conceptakkoord met de fractievoorzitters van de zeven partijen die niet in het college zitten, willen we deze wijze van werken van openheid en in gezamenlijkheid voortzetten in het belang van onze inwoners en ondernemers. Want daar doen we het allemaal voor!

COALITIEAKKOORD ACTIEPROGRAMMA WESTLAND 2022 – 2026